

MONITOR KOREAŃSKI

PAŹDZIERNIK 2017

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak.

MONITOR KOREAŃSKI

PAŹDZIERNIK 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

2-9 października: Korea Południowa świętuje *Chuseok* oraz inne święta. W tym roku na początku października w Korei Południowej było aż 10 dni wolnych od pracy ze względu na święta państwowe oraz weekendy. 3 października miał miejsce *Gaecheonjeol*, czyli święto upamiętniające utworzenie pierwszego państwa koreańskiego w 2333 roku p.n.e. Między 4 a 6 października obchodzono 3-dniowe święto *Chuseok*, a 9 października miał miejsce Dzień Alfabetu Hangeul. W okresie tych świąt większość Koreańczyków podróżuje do domów rodzinnych, ale także wybiera się na zagraniczne wycieczki. W tym roku ze względu na świąteczne podróże koreańskie porty lotnicze, takie jak Inczon odwiedziła rekordowa liczba pasażerów. 2 października prezydent Moon Jae-in zaskoczył Koreańczyków odczytując w stacji radiowo-telewizyjnej TBS raport na temat utrudnień w ruchu drogowym. Była to część kampanii prezydenta na rzecz lepszej komunikacji z obywatelami.

4 października: Korea i Stany Zjednoczone zgodziły się na wprowadzenie poprawek do umowy o wolnym handlu. Południowokoreański minister handlu Kim Hyun-chong ogłosił, że Seul przystał na propozycję Waszyngtonu, aby wprowadzić poprawki do obowiązującej od 5 lat umowy o wolnym handlu. Minister Kim oraz amerykański reprezentant ds. handlu Robert Lighthizer zgodzili się, aby rozpocząć ten proces. Dzień później południowokoreańskie partie podkreślały znaczenie ochrony narodowych interesów w trakcie negocjacji ze stroną amerykańską. Rządząca Partia Demokratyczna poprosiła

LEE MYUNG-BAK OSKARŻANY O NADUŻYWANIE WŁADZY

Kolejny południowokoreański prezydent jest podejrzewany o korupcję i nadużywanie władzy. Natomiast współpracownicy Park Geun-hye oskarżeni zostali o zafałszowanie dokumentów dotyczących tragicznego zatonięcia promu Sewol.

opozycję o pomoc w skierowaniu poprawek w odpowiednim kierunku. Natomiast opozycyjna Partia Wolność Korea zarzuciła rządowi uleganie amerykańskiej presji, aby rozpocząć renegocjacje w sprawie umowy.

8 października: obcojęzyczne słowa mają zniknąć z koreańskich podręczników.

Ministerstwo Edukacji ogłosiło, że stopniowo będzie zastępować obcojęzyczne wyrazy w podręcznikach do szkoły podstawowej rodzimymi odpowiednikami. Dotyczy to słów pochodzących z języka angielskiego, japońskiego i chińskiego, zapisywanych koreańskim alfabetem zgodnie z ich oryginalną wymową. W pierwszej kolejności mają zostać usunięte słowa pochodzące z języka angielskiego, które posiadają koreańskie odpowiedniki. Ministerstwo planuje wprowadzić nowe podręczniki już w przyszłym roku.

13 października: biuro prezydenta chce, by prokuratura wszczęła śledztwo w sprawie domniemanej manipulacji oficjalnymi dokumentami dotyczącymi katastrofy statku Sewol.

Biuro prezydenta chce, aby zostało przeprowadzone śledztwo, które miałyby wyjaśnić, czy współpracownicy Park Geun-hye dokonali manipulacji oficjalnymi dokumentami, aby zmniejszyć odpowiedzialność byłej prezydent za kryzysowe zarządzanie w czasie zatonięcia statku Sewol trzy lata temu. Dzień wcześniej biuro prezydenckie ogłosiło, że zostały odkryte dokumenty, w tym dziennik biura zarządzania kryzysowego, które zawierają inne dane niż późniejsze oficjalne raporty. Różnią się one m.in. informacjami na temat godziny, o której była prezydent Park została poinformowana o wypadku statku. Współpracownicy Park Geun-hye mogą zostać oskarżeni o falsyfikację oficjalnych dokumentów oraz nadużycie władzy.

13 października: Korea Południowa przedłuża umowę z Chinami dotyczącą swapu walutowego.

Zarówno partia rządząca, jak i partie opozycyjne wyraziły zadowolenie z przedłużenia umowy walutowej z Chinami. Strona południowokoreańska ma nadzieję, że jest to okazja do poprawy stosunków gospodarczych z Chinami. Decyzja ta została ogłoszona przez przewodniczącego Narodowego Banku Koreańskiego Lee Ju-yeola oraz ministra finansów Kim Dong-yeona. Rzecznik opozycyjnej Partii Wolność Korea wyraził nadzieję, że Korea Południowa i Chiny wznowią bliską współpracę gospodarczą dla dobra obywateli i wzajemnego ekonomicznego rozwoju.

16 października: prokuratura rozpoczyna śledztwo w sprawie udziału byłego prezydenta Lee Myung-baka w skandalu korupcyjnym.

Prokuratorzy wszczęli śledztwo w sprawie zarzutów wobec byłego prezydenta Lee Myung-baka, który miał wykorzystać swoją władzę, aby pomóc firmie swojego brata odzyskać pieniądze utracone w wyniku tzw. skandalu BBK. Skandal ten wybuchł przed wyborami prezydenckimi w 2007 roku i dotyczył manipulacji cen akcji przez firmę BBK. Lee Myung-bak był podejrzewany o powiązania z BBK, jednak prokuratura ostatecznie wykluczyła jego udział, a skazany został założyciel spółki Kyung-joon Kim. Podejrzewa się, że powiązania Lee Myung-baka z BBK zostały zatuszowane ze względu na jego udział w wyborach prezydenckich i

późniejsze zwycięstwo. Nowe śledztwo ma na celu wyjaśnienie czy Lee pomógł firmie DAS odzyskać 14 miliardów wonów przed innymi poszkodowanymi spółkami.

16 października: była prezydent Park Geun-hye nazywa swój proces „polityczną zemstą”. Po tym jak sąd rejonowy w Seulu zdecydował się przedłużyć areszt Park Geun-hye o kolejne sześć miesięcy, była prezydent wyraziła nadzieję, że będzie ostatnią ofiarą tej „politycznej zemsty”. Park oświadczyła, że jest gotowa przyjąć na siebie „historyczną odpowiedzialność” za sprawę, mając nadzieję, że sąd będzie łagodny w stosunku do urzędników i biznesmenów zaangażowanych w skandal korupcyjny. obrońcy Park Geun-hye w akcie protestu przed decyzją sądu o przedłużeniu aresztu złożyli rezygnację, uzasadniając, że „argumenty obrony są najwyraźniej bez znaczenia”. Proces nie może być dalej kontynuowany bez obrony, a nowi obrońcy musieliby zapoznać się z ogromną ilością dokumentów, dlatego sąd zwrócił się do protestujących prawników o rozważenie decyzji o rezygnacji.

20 października: największa partia opozycyjna chce odciąć się od Park Geun-hye. Partia Wolność Korea (LKP) podjęła decyzję o pozbawieniu byłej prezydent Park Geun-hye oraz dwóch jej bliskich współpracowników miejsc w swoich szeregach. Władze LKP liczą, że Park Geun-hye oraz Suh Chung-won i Choi Kyung-hwan dobrowolnie zrezygnują z członkostwa w partii. W innym wypadku partia może sama usunąć Park ze swoich szeregów, natomiast w sprawie Suh i Choi będzie trzeba przeprowadzić głosowanie w trakcie generalnego spotkania partii. Nie wszyscy członkowie LKP zgadzają się z tą decyzją, natomiast inna opozycyjna partia Bareun podała usunięcie Park Geun-hye z partii jako warunek stworzenia koalicji lub nawet połączenia obu ugrupowań.

22 października: pomimo obietnic wyborczych budowa reaktorów nuklearnych zostanie ukończona. Wznowienie budowy reaktorów nuklearnych Shin-Kori 5 i 6 w pobliżu miasta Ulsan zostało zarekomendowane przez specjalną komisję, która od lipca tego roku debatowała na ten temat. Prezydent Moon Jae-in zgodził się z rekomendacją komisji i ogłosił wznowienie budowy reaktorów, pomimo swoich wcześniejszych obietnic. Prezydent wyraził nadzieję, że obywatele popierający jego wcześniejszą obietnicę o wstrzymaniu budowy zaakceptują decyzję komisji, która argumentowała wznowienie pracy nad reaktorami faktem, że są one już w 30% gotowe. Jednocześnie Moon obiecał, że jego rząd nadal będzie kontynuować politykę dążącą do zmniejszenia zależności od energii jądrowej. Prezydent oświadczył także, że zostaną wdrożone odpowiednie środki, aby zwiększyć bezpieczeństwo działania elektrowni nuklearnych.

23 października: antykorupcyjna kampania prezydenta Moon Jae-ina ma objąć również wojsko. Prezydent Moon Jae-in uważa „likwidację głęboko zakorzenionego zła” za główny priorytet swojego programu politycznego. Od momentu objęcia władzy przez Moona prokuratura rozpoczęła śledztwa w sprawie możliwych nadużyć władzy przez rządy Lee Myung-baka i Park Geun-hye, a powołany 16 października specjalny komitet ma zajmować się badaniem spraw związanych z korupcją w rządzie. Prezydent obiecał

zreformować wojsko, które było krytykowane za korupcję i działanie pod politycznym wpływem. Antykorupcyjna kampania prezydenta ma objąć także Dowództwo Cybernetyczne, działające w ramach Ministerstwa Obrony Narodowej. Prokuratura już wszczęła śledztwo w sprawie domniemanego udziału Dowództwa w internetowej kampanii przeciwko liberałom w trakcie wyborów prezydenckich w 2012 roku, kiedy to Moon Jae-in przegrał z Park Geun-hye marginalną ilością głosów.

23 października: rząd Chun Doo-hwana mógł fałszować dokumenty w sprawie powstania w Gwangju. Specjalny zespół śledczy w Ministerstwie Obrony Narodowej ogłosił tymczasowe wyniki badań nad działaniami junty wojskowej przeciwko demonstrantom w Gwangju w 1980 roku. Według przeprowadzonych do tej pory badań, rząd Chun Doo-hwana powołał w 1985 roku specjalną komisję złożoną z przedstawicieli biura prezydenckiego, ministerstw Sprawiedliwości i Obrony Narodowej, wojska oraz agencji szpiegowskiej, aby zebrać informację dotyczące powstania w Gwangju i utworzyć zafałszowaną „białą księgę”. Według śledczych wiele faktów historycznych dotyczących wydarzeń w Gwangju zostało przekłamanych za sprawą działań komisji. Specjalny zespół śledczy został powołany w zeszłym miesiącu przez Ministerstwo Obrony na polecenie prezydenta Moon Jae-ina.

25 października: prezydent Moon Jae-in wręcza listy uwierzytelniające czterem nowym ambasadorom. W Błękitnym Domu odbyła się ceremonia wręczenia listów uwierzytelniających nowym ambasadorom, którzy mają pełnić misje dyplomatyczne w Waszyngtonie, Pekinie, Moskwie i Tokio. Są nimi kolejno ChoYoon-je, Noh Young-min, WooYoo-keun i Lee Su-hoon. Podczas ceremonii Moon Jae-in podkreślił, że dobre więzi z tymi czterema mocarstwami są obecnie ważniejsze niż kiedykolwiek ze względu na rosnące zagrożenie ze strony Korei Północnej.

27-28 października: sekretarz obrony Stanów Zjednoczonych James Mattis odwiedza Koreę Południową. Podczas swojej wizyty Mattis odwiedził strefę zdemilitaryzowaną oraz spotkał się z południowokoreańskim ministrem obrony Song Young-moo. Obaj dyplomaci wzięli także udział w 49. Spotkaniu Konsultacyjnym ds. Bezpieczeństwa (SCM), na którym obecni byli wysokiej rangi przedstawiciele obrony i dyplomacji obu państw. Zagrożenie ze strony Korei Północnej nie było jedynym tematem spotkań Jamesa Mattisa z koreańskimi dyplomatami. Omówiono także przekazanie przez amerykańskie wojsko wojennej kontroli operacyjnej (OPCON) południowokoreańskim siłom zbrojnym. Ponad połowa Koreańczyków zgadza się, że Seul powinien przejąć operacyjną kontrolę wcześniej niż w 2020 roku, kiedy było to planowane. James Mattis w Korei Południowej koordynował także przygotowania do wizyty Donalda Trumpa na początku listopada.

30 października: administracja Moon Jae-ina skrytykowana za wstrzymanie się od głosu w sprawie antynuklearnej rezolucji ONZ. Największa opozycyjna partia Wolność Korea (LKP) skrytykowała rząd za wstrzymanie się od głosu w sprawie rezolucji dotyczącej

broni jądrowej. Lider LKP powiedział, że Korea Południowa powinna działać zgodnie z kierunkiem wytyczonym przez międzynarodową społeczność przeciwko nuklearnym ambicjom Pjongjangu. LKP potępiła taką decyzję rządu, szczególnie w obliczu zbliżającej się wizyty prezydenta Stanów Zjednoczonych. Korea Południowa zdecydowała się wstrzymać od głosowania nad rezolucją, ponieważ dokument zbyt duży nacisk kład na status Japonii jako ofiary II wojny światowej.

30 października: ponad 200 tysięcy Koreańczyków chce zalegalizowania aborcji.

Ponad 200 tysięcy osób podpisało petycję w sprawie legalizacji aborcji. W listopadzie rząd, zgodnie ze swoją obietnicą złożoną w sierpniu, ustosunkuje się do petycji. Koreańczycy chcą także legalizacji importu tabletki abortyjnej Mifegyne. Zwolennicy legalizacji aborcji podkreślili, że w Korei Południowej samotne matki często spotykają się z ostracyzmem społecznym, a niechciane ciążę nie są rozwiązaniem dla problemu niskiego przyrostu naturalnego.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

12 października: południowokoreańska firma LG Chem inwestuje w Polsce.

Wicepremier Mateusz Morawiecki wręczył prezesowi firmy LG Chem Wrocław Energy Choi Soon-cheolowi zezwolenie na prowadzenie działalności w Polsce. Firma, należąca do koreańskiego koncernu LG, ma wybudować największą w Europie fabrykę produkującą baterie do samochodów elektrycznych. Podczas ceremonii udzielenia zezwolenia na działalność gospodarczą, wicepremier Morawiecki wyraził zadowolenie, że koreański inwestor zaufał Polsce. Dzięki polsko-koreańskiej współpracy w sektorze motoryzacji, co dziesiąty samochód elektryczny jeżdżący w Europie będzie używać baterii wyprodukowanych w Polsce.

12 października: południowokoreański ambasador na Węgrzech Yim Geun-hyeong wygłasza wykład na Uniwersytecie w Peczu. Wykład ambasador Yima dotyczył Korei Południowej i Węgier w perspektywie azjatycko-europejskiej współpracy. Ambasador spotkał się także z rektorem uczelni Józefem Bódisem, by omówić kwestie związane z wymianą studencką.

12-13 października: Korea Południowa otwiera dwa konsulaty honorowe w Bułgarii.

Korea Południowa otworzyła dwa konsulaty w Burgas i Warnie. Miejsca te zostały wybrane ze względu na znaczenie ekonomiczne, logistyczne oraz turystyczne. Morze Czarne jest popularną atrakcją turystyczną wśród Koreańczyków. Placówki będą prowadzone przez honorowych konsuli, wybieranych co roku przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Działalność konsulatów ma na celu zwiększenie wymiany handlowej oraz dwustronnej współpracy między Bułgarią i Koreą Południową.

16 października: południowokoreańska ambasada w Czechach organizuje wydarzenie związane z koreańską kuchnią. Ambasador MunSung-hyun zorganizował wydarzenie, na którym zaproszeni goście, w tym przedstawiciele czeskiego ministerstwa spraw zagranicznych mogli zapoznać się z procesem wytwarzania kimchi. Zdaniem południowokoreańskiej ambasady wydarzenie było dobrą okazją, aby zwiększyć rozumienie tradycyjnej koreańskiej kuchni. Dwa dni wcześniej ambasador Mun zorganizował także koreański konkurs kulinarny, w którym należało wykorzystać kimchi jako główny składnik. Strona południowokoreańska chciała w ten sposób promować inne aspekty swojej kultury niż muzykę czy film, mając nadzieję, że w Europie powstanie więcej koreańskich restauracji.

16 października: w Rumunii zorganizowany zostaje tydzień koreańskiej kultury z okazji święta założenia pierwszego państwa koreańskiego. Tydzień koreańskiej kultury został zorganizowany przez południowokoreańską ambasadę w Bukareszcie, aby uczcić święto utworzenia państwa koreańskiego. Ambasada zorganizowała koncert koreańsko-rumuńskiej przyjaźni, noc filmów koreańskich, a także pierwszą edycję konkursu wiedzy na temat Korei oraz drugi festiwal miłośników koreańskiej popkultury. Ambasador w wywiadzie dla rumuńskiej prasy zaznaczył także, że planuje organizować więcej wydarzeń kulturalnych i sportowych, które mają zwiększyć współpracę obu państw w tych sektorach. Z okazji koreańskiego święta narodowego rumuńskie ministerstwo spraw zagranicznych opublikowało także oświadczenie z gratulacjami. Można w nim przeczytać, że Korea Południowa jest uważana za bliskiego przyjaciela Rumunii, co widoczne jest w przeistoczeniu dwustronnych relacji między obydwojoma państwami w strategiczne partnerstwo w 2008 roku.

16-18 października: delegacja południowokoreańska odwiedza Polskę. 24-osobowa delegacja południowokoreańskiego parlamentu, na czele której stanął przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Chun Sye-kyun odwiedziła Polskę. Była to pierwsza oficjalna wizyta południowokoreańskiej delegacji na tym szczeblu od 26 lat. 17 października przewodniczący południowokoreańskiego Parlamentu spotkał się z Marszałkiem Sejmu Markiem Kuchcińskim. Tematem spotkania polityków było rosnące znaczenie dyplomacji parlamentarnej. Obie strony zgodził się, że strategiczne partnerstwo Seulu i Warszawy jest ważne z punktu widzenia bezpieczeństwa. Politycy poruszyli także temat pokojowego rozwiązania kryzysu na Półwyspie Koreańskim. Marszałek Kuchciński wykorzystał także okazję, by podziękować stronie południowokoreańskiej za wsparcie Polski w wyborze na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych. Natomiast Chung Sye-kyun promował igrzyska olimpijskie w Pjongczangu, wręczając polskiemu Marszałkowi oficjalne maskotki olimpiady. Na spotkaniu obecni byli także Tadeusz Aziewicz i Tomasz Latos, przewodniczący i wiceszef Grupy Parlamentarnej Polska-Republika Korei. Omówili oni z przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego możliwości poszerzenia polsko-koreańskiej współpracy na poziomie grupy parlamentarnej. 18 października przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Korei

Południowej spotkał się w Belwederze z prezydentem Andrzejem Dudą. Tego samego dnia południowokoreańska delegacja wzięła udział w zorganizowanym w ambasadzie Republiki Korei w Polsce wydarzeniu zatytułowanym „wielki bibimbap”, które miało na celu promowanie igrzysk olimpijskich w Pjongczangu. Oprócz delegacji rządu Republiki Korei w wydarzeniu udział wzięli Podsekretarz Stanu Ministerstwa Sportu i Turystyki Jan Widera, prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego Andrzej Kraśnicki, prezes Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego Łukasz Szeliga oraz sportowcy i dziennikarze.

19 października: polskie linie lotnicze Lot świętują rocznicę uruchomienia bezpośrednich lotów między Warszawą i Seulem. W październiku zeszłego roku polskie linie lotnicze Lot obsługiwały bezpośrednio przeloty między stolicami obu państw trzy razy w tygodniu, ale duże zainteresowanie sprawiło, że obecnie takie loty wykonywane są pięć razy w tygodniu. Dzięki bezpośrednim lotom zwiększyła się turystyka między Koreą i Polską. Połączenie lotnicze miało także znaczenie dla biznesu, gdyż Polska jest dla Korei 5. największym rynkiem inwestycyjnym w Europie, natomiast dla Polski Korea Południowa jest drugim najważniejszym partnerem handlowym w Azji.

20 października: południowokoreański ambasador w Serbii Yoo Dae-jong odwiedza Akademię Medycyny Wojskowej. Ambasador Yoo podczas swojej wizyty w Akademii odbył spotkanie, na którym obecny był dyrektor szpitala Miroslav Vukosavljević. Obie strony wymieniły poglądy na temat możliwości współpracy w dziedzinie medycyny wojskowej. Ambasador Yoo wysłuchał także prezentacji na temat działalności Akademii Medycyny Wojskowej w kraju i za granicą.

20 października: polski podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych odwiedza Koreę Południową. Marek Magierowski spotkał się w Seulu z przedstawicielami południowokoreańskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz odwiedził strefę zdemilitaryzowaną. Podczas spotkania z koreańskim wiceministrem spraw zagranicznych Yun Kang-hyeonem, polski podsekretarz poruszył temat polsko-koreańskich relacji gospodarczych i możliwości ich przyszłego rozwoju w kierunku bliższej współpracy. Marek Magierowski zapewnił, że polski rząd będzie wspierał wszelkie inicjatywy współpracy gospodarczej z Koreą Południową i jest otwarty na nowe inwestycje. Polski podsekretarz odbył również spotkanie z koreańskim wiceministrem ds. politycznych w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, by omówić strategiczną współpracę w kwestii zwiększenia bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim. Polska strona poruszyła również problem konfliktu na Ukrainie oraz plany, które Polska chce zrealizować jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ. Kwestie bezpieczeństwa były także głównym tematem spotkania Marka Magierowskiego z pierwszym wiceministrem spraw zagranicznych Lim Sung-nanem oraz wiceministrem ds. Zjednoczenia Chun Hae-sungiem. Wizyta polskiego podsekretarza w Seulu zbiegła się także z rocznicą otwarcia bezpośredniego połączenia lotniczego między stolicami obu państw.

24-26 października: południowokoreański premier Lee Nak-yon składa wizytę w Bułgarii. Podczas swojej wizyty premier Lee spotkał się z prezydentem Bułgarii Rumenum Radewem oraz szefem rządu Boiko Borissowem. Podczas spotkania obie strony wyraziły chęć zintensyfikowania dwustronnej współpracy, szczególnie w sektorze nauki i technologii, w tym technologii informacyjnych. Kolejnym polem zainteresowania obu stron była współpraca w dziedzinie rolnictwa. Podczas swojej wizyty w Bułgarii, premier Lee spotkał się także z przewodniczącym parlamentu Dimitarem Glavchewem. Przewodniczący bułgarskiego parlamentu zorganizował dla gościa oficjalny obiad, na którym świętowano założenie Koreańsko-Bułgarskiej Izby Handlowej.

30 października: Korea Południowa chce zacieśnić współpracę z Czechami w sektorze energetyki jądrowej. Południowokoreański minister handlu, przemysłu i energetyki Paik Un-gyu spotkał się z przewodniczącym czeskiego senatu Milanem Stechem, aby omówić sposoby zwiększenia współpracy w różnych sektorach przemysłowych, przede wszystkim w sektorze energetyki jądrowej. Korea Południowa wyraziła zainteresowaniem dołączenie do projektu, mającego na celu konstrukcję elektrowni jądrowej w Czechach. Południowokoreański rząd obiecał wspomóc zagraniczne projekty lokalnych koreańskich przedsiębiorstw zajmujące się rozwojem i obsługą reaktorów jądrowych w obliczu zmniejszenia ilości elektrowni jądrowych w samej Korei. Innymi państwami, które wykazały zainteresowanie uczestnictwem w czeskim projekcie budowy reaktora jądrowego były Chiny, Rosja, Francja i Japonia. Strona czeska nie wybrała jeszcze swojego partnera.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

1-10 października: południowokoreańskie Ministerstwo Obrony Narodowej w najwyższej gotowości na wypadek kolejnych północnokoreańskich prowokacji. Na czas okołoswiąteczny południowokoreańskie Ministerstwo Obrony Narodowej, a także różne agencje odpowiedzialne za bezpieczeństwo zostały postawione w stan gotowości. Decyzja ta została podjęta, aby zapewnić obywatelom południowokoreańskim bezpieczeństwo w czasie *Chuseok*, a także na wypadek przeprowadzenia przez Pjongjang kolejnej próby rakietowej lub jądrowej w trakcie obchodów rocznicy założenia Partii Pracy Korei, która miała miejsce 10 października.

6 października: czy Korea Północna wznowiła działanie Obszaru Przemysłowego Kaesong? Według doniesień północnokoreańskiego propagandowego portalu Uriminzokkiri, Pjongjang rozpoczął produkcję m.in. odzieży, używając południowokoreańskich fabryk na terenie Obszaru Przemysłowego Kaesong. Obszar ten został zamknięty w 2016 roku w odpowiedzi na czwartą północnokoreańską próbę

jądrową. Według portalu Uriminzokkiri, strefa przemysłowa leży w granicach Korei Północnej, dlatego Pjongjang może z niej korzystać. W odpowiedzi na te doniesienia, południowokoreańskie Ministerstwo ds. Zjednoczenia zaapelowało do strony północnokoreańskiej o zaprzestanie działań naruszających prawa własnościowe południowokoreańskich firm.

8 października: Korea Południowa rozwija technologię bomb grafitowych przeciwko Pjongjangowi. Źródła wojskowe ogłosiły, że Korea Południowa posiada technologię pozwalającą na zbudowanie w każdej chwili bomby grafitowej, która ma na celu niszczenie elektrycznych systemów zasilających. Bomba ta ma zostać użyta w przypadku wojny, aby sparaliżować północnokoreańskie systemy elektryczne. Ministerstwo obrony wystosowało prośbę, aby w przyszłorocznym budżecie znalazły się środki na finansowanie projektu, jednak Ministerstwo Finansów odrzuciło ją. Według Agencji ds. Rozwoju Obrony bomba ma stanowić kluczowy element południowokoreańskiego prewencyjnego programu uderzeniowego o nazwie „Kill Chain”.

16 października: południowokoreańskie wojsko rozważa wdrożenie nowego planu operacyjnego przeciwko północnokoreańskiemu zagrożeniu. Generał Jeong Kyeong-doo, przewodniczący południowokoreańskiego Kolegium Połączonych Szefów Sztabów, oświadczył, że wojsko rozważa stworzenie nowego planu operacyjnego w obliczu rosnącego zagrożenie ze strony północnokoreańskiej. Nowy plan miałby powstać w kooperacji ze Stanami Zjednoczonymi oraz zastąpić kluczowe plany operacyjne, które w zeszłym roku mogły być skradzione przez północnokoreańskich hakerów.

16 października: Korea Południowa i Stany Zjednoczone rozpoczynają wspólne ćwiczenia wojskowe. Marynarki wojenne obu państw rozpoczęły wspólne ćwiczenia u brzegów Korei Południowej. Manewry te mają na celu przygotowanie obu wojsk na wypadek otwartego konfliktu z Koreą Północną.

16 października: północnokoreańskie ulotki propagandowe zostały znalezione w pobliżu Błękitnego Domu. W na terenie siedziby prezydenta Korei Południowej znaleziono propagandowe ulotki, które wyglądały na północnokoreańskie. Ulotki były także rozrzucone w okolicy. Północnokoreańskie ulotki propagandowe często są wysyłane za pomocą balonów na terytorium Korei Południowej, jednak nigdy w tak strzeżonym rejonie jak Błękitny Dom i jego okolica. Na ulotkach znajdowały się krótkie zdania potępiające wrogą politykę Stanów Zjednoczonych i Korei Południowej wobec Pjongjangu.

17 października: amerykańscy, japońscy i południowokoreańscy dyplomaci spotykają się w Seulu, aby omówić problem północnokoreańskich zbrojeń jądrowych i raketowych. Zastępca sekretarza stanu John Sullivan i japoński wiceminister spraw zagranicznych Sugiyama Shinsuke spotkali się z

południowokoreańskim wiceministrem spraw zagranicznych Lim Sung-namem w Seulu. Podczas trójstronnych rozmów dyplomaci podkreślili znaczenie solidarności pomiędzy Stanami Zjednoczonymi, Japonią i Koreą Południową w rozwiązywaniu regionalnych i międzynarodowych problemów. Głównym tematem rozmów było zagrożenie ze strony Korei Północnej.

19-22 października: południowokoreańska minister spraw zagranicznych odwiedza Europę by szukać wsparcia w rozwiązywaniu kryzysu koreańskiego. Kang Kyung-wha odwiedziła Belgię i Francję, by rozmawiać na temat problemu koreańskiego oraz strategicznej współpracy w Unią Europejską. W udzielonym w Brukseli wywiadzie południowokoreańska minister spraw zagranicznych oznajmiła, że reżim Kim Jong-una posiada możliwości przeprowadzenia kolejnego testu nuklearnego bez wcześniejszego ostrzeżenia. Kang zauważyła także, że państwa europejskie popierają dwutorową politykę prezydenta Moon Jae-ina, która oparta jest na poszukiwaniu możliwości dialogu, przy jednoczesnym wywieraniu presji za pomocą sankcji. Zarówno Korea Południowa, jak i Unia Europejska popierają jedynie pokojowe rozwiązanie problemu koreańskiego.

24 października: Korea Południowa, Japonia i Stany Zjednoczone rozpoczynają wspólne ćwiczenia w wykrywaniu rakiet. Marynarki wojenne trzech państw sojuszniczych przeprowadziły dwudniowe ćwiczenia w pobliżu Półwyspu Koreańskiego i Japonii. Celem manewrów było lepsze przygotowanie się na zagrożenie ze strony Korei Północnej. Żołnierze ćwiczyli wykrywanie oraz śledzenie rakiet, które mogłyby być wystrzelone przez reżim w Pjongjangu. Szefowie obrony Stanów Zjednoczonych i Korei Południowej zgodzili się, aby przeprowadzać ćwiczenia tego typu regularnie. Korea Północna natomiast wyraziła sprzeciw wobec wspólnym manewrom wojskowym w pobliżu swoich wód terytorialnych, nazywając je „próbą wojny”.

KOMENTARZ

1. **Korupcyjny skandal z udziałem byłej prezydent Park Geun-hye nadal wzbudza emocje w Korei Południowej.** W październiku minął rok, odkąd na jaw wyszły informacje o współpracy Park Geun-hye i ChoiSoon-sil. Kontrowersyjny skandal korupcyjny sprawił, że rozpoczęły się masowe protesty przeciwko Park, która ostatecznie została pozbawiona urzędu w wyniku impeachmentu. W tym roku w październiku ulice znów wypełniły się przeciwnikami i zwolennikami Park. Jej proces jest bacznie śledzony przez media. W tym miesiącu sąd podjął decyzję o przedłużeniu aresztu dla byłej prezydent, a jej obrońcy w ramach protestu złożyli rezygnację. W obliczu decyzji sądu o przedłużenie aresztu o kolejne pół roku, Park

Geun-hye zdaje się zmienić strategię. Zamiast wcześniejszego milczenia, była prezydent zdecydowała się na odgrywanie roli ofiary „politycznej zemsty”. Park zwróciła się także do międzynarodowej społeczności, poszukując tam współczucia. 18 października globalna grupa konsultacyjna MH Group, reprezentująca Park, oświadczyła, że zamierza złożyć raport do Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Praw Człowieka o możliwe naruszenia władz koreańskich podstawowych praw byłej prezydent. Według raportu, Park Geun-hye jest przetrzymywana w zimnej i brudnej celi, która jest cały czas oświetlona, co utrudnia zasypianie. 65-letnia Park ma cierpieć na wiele problemów zdrowotnych, w tym chroniczny ból pleców, a warunki, w których jest przetrzymywana jedynie pogarszają jej stan. Nie wiadomo, czy bezpośrednim klientem MH Group jest sama Park, czy jej zwolennicy, którzy na różne sposoby manifestują cierpienie byłej prezydent. RohHoe-chan, polityk opozycyjnej Partii Sprawiedliwości podczas posiedzenia parlamentarnego Zespołu Kontroli i Inspekcji w Seulu położył się na rozłożonych gazetach, aby zmanifestować jak mała przestrzeń jest w celi, co narusza prawa człowieka. W kraju działania zwolenników Park przyniosły jednak odwrotny skutek. Wzrosła krytyka wobec byłej prezydent, która nadal nie przyznała się do 18 postawionych jej zarzutów. Koreańska Służba Więzienna działająca w Ministerstwie Sprawiedliwości opublikowała informacje na temat celi, w której znajduje się Park Geun-hye. Według tych danych, Park jest traktowana nawet lepiej niż inni więźniowie, gdyż dostała dwa materace ze względu na jej ból pleców. Ponadto jej cela wyposażona jest w ogrzewanie podłogowe, telewizor, szafkę, biurko i toaletę. Rządząca Demokratyczna Partia (DPK) Korei zdecydowanie potępiła działania Park Geun-hye i jej zwolenników, mające na celu zdobycie społecznego współczucia i przedstawienie jej na arenie międzynarodowej jako ofiary odwetu politycznego.

- 2. W październiku prezydent Moon Jae-in wręczył listy uwierzytelniające ambasadorom do Waszyngtonu, Pekinu, Tokio i Moskwy.** Przy tej okazji prezydent zaznaczył, że relacje ze Stanami Zjednoczonymi, Chinami, Japonią i Rosją są podstawą południowokoreańskiej dyplomacji. Moon Jae-in wyraził nadzieję, że nowi ambasadorzy pomogą kształtować kierunek polityki dyplomatycznej Korei Południowej. Przed nowymi ambasadorami stoi nie lada wyzwanie. Seul musi wzmocnić swój sojusz z Waszyngtonem, aby lepiej współpracować w radzeniu sobie z zagrożeniami ze strony Korei Północnej. Kolejnym wyzwaniem są renegocjacje umowy o wolnym handlu oraz rozwiązanie problemu podziału kosztów obronnych w obliczu polityki Donalda Trumpa „najpierw Ameryka”. Z Tokio Seul musi przede wszystkim poprawić relacje polityczne, na które cieniem kładą się nierozwiązane problemy historyczne z okresu japońskiej okupacji. Administracja Moon Jae-ina musi więc rozwinąć z Japonią relacje bardziej zorientowane na przyszłość. Aby poprawić relacje z Chinami należy rozwiązać

problem systemu antybalistycznego THAAD. Pekin sprzeciwił się instalacji amerykańskiego systemu na terytorium Korei Południowej z obawy, że radar będzie wykorzystywany do szpiegowania chińskich zdolności militarnych. Rozmieszczenie systemu THAAD spotkało się z chińskim odwetem gospodarczym i kulturowym. W tym miesiącu oba państwa zaczęły już powoli naprawiać wspólne stosunki, a chińskie biura podróży rozważały wznowienie wycieczek do Korei Południowej. Z Rosją Seulu musi dopiero zbudować relacje oparte na współpracy, szczególnie w rozwiązywaniu kryzysu koreańskiego. Nie bez przyczyny Półwysep Koreański nazywany jest „krewetką między wielorybami”, gdyż od zawsze musi odnajdywać się między mocarstwami. W obecnej sytuacji napięcia na Półwyspie, Korea Południowa zdaje sobie sprawę, że dobre więzi z tymi czterema mocarstwami są ważniejsze niż kiedykolwiek.

- 3. W październiku Bułgaria otworzyła nowy rozdział w relacjach z Koreą Południową.** Takimi słowami bułgarski premier Boiko Borissow podsumował spotkanie ze Lee Nak-yonem. Podczas wizyty południowokoreańskiego premiera w Bułgarii ustanowiono wspólną Izbę Handlową, która ma przyczynić się do zwiększenia współpracy gospodarczej. Strona południowokoreańska wyraziła gotowość inwestycji głównie w produkcję samochodów, technologie informacyjne (IT) i przemysłowe. Premier Lee oświadczył, że Bułgaria jest państwem atrakcyjnym pod względem możliwości inwestycji, gdyż sprzyja temu dobra polityka podatkowa oraz wzrost gospodarczy. Obie strony zamierzają przygotować dwustronne traktaty, które mają wspomóc współpracę gospodarczą na szczeblu państwowym, a także w sektorze prywatnym.
- 4. Na początku października Korea Południowa przygotowywała się na kolejną północnokoreańską prowokację.** Na początku miesiąca w Korei Południowej kilka świąt państwowych i dlatego władze południowokoreańskie obawiały się, że reżim północnokoreański wykorzysta tą okazję do przeprowadzenia kolejnego testu raketowego lub nuklearnego. Co więcej, na początku października obchodzona jest rocznica objęcia władzy przez Kim Jong-ila, a 10 października świętowany jest Dzień Utworzenia Partii Pracy Korei. Korea Północna bardzo często manifestowała swoją siłę właśnie przy okazji ważnych wydarzeń państwowych, dlatego rząd południowokoreański był przygotowany na kolejną prowokację. Reżim w Pjongjangu w październiku skupił się jednak na reformach wewnętrznych. 7 października odbyło się pierwsze od maja plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego Partii Pracy Korei, na którym prawdopodobnie doszło do zmian wśród elit KRLD. Jak sądzą południowokoreańscy eksperci Korea Północna nie zwolniła tempa prac nad rozwojem rakiety o zasięgu międzykontynentalnym, jednak reżim

musi skupić się także na walce ze skutkami międzynarodowych sankcji, które znacznie osłabiły rozwój gospodarczy kraju.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

